

Uppföljande granskning avseende utredning och uppföljning av familjehem

Mölnadals stad

**Building a better
working world**

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Metod	3
1.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd.....	3
2. Uppföljande granskning avseende utredning och uppföljning av familjehem	4
2.1. Övergripande slutsatser från revisionens granskning 2018.....	4
2.2. Uppföljning av social- och arbetsmarknadsnämndens vidtagna åtgärder	4
2.3. Rekommendation 1 – Åtgärdad	4
2.4. Rekommendation 2 – Åtgärdad	6
2.5. Rekommendation 3 – Delvis åtgärdad	7
2.6. Rekommendation 4 – Ej åtgärdad.....	8
2.7. Rekommendation 5 – Delvis åtgärdad	9
2.8. Rekommendation 6 – Ej åtgärdad.....	10
2.9. Vår bedömning	11
3. Nämndens arbete med familjehem utifrån barnkonventionen.....	13
3.1. Iakttagelser	13
3.1.1. Barnrättsperspektivet	13
3.1.2. Att beakta barns/ungdomars åsikter	13
3.2. Vår bedömning	14
4. Samlad bedömning.....	15
4.1. Slutsatser och rekommendationer.....	15
Bilaga 1. Bakgrund	16
Bilaga 2. Revisionskriterier.....	17
Bilaga 3. Källförteckning.....	21

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Mölndals stad genomfört en uppföljande granskning avseende utredning och uppföljning av familjehem. Syftet har varit att följa upp vilka åtgärder social- och arbetsmarknadsnämnden vidtagit utifrån de rekommendationer som lämnades i granskningsrapporten 2018. Granskningen har också syftat till att övergripande kartlägga hur nämnden utvecklat sitt arbete kopplat till familjehem utifrån att barnkonventionen blev svensk lag 2020.

Vår slutsats utifrån syftet med den uppföljande granskningen är att nämnden inte har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att hantera de rekommendationer som lämnades i granskningen 2018 och att fyra av sex rekommendationer kvarstår. Vi vill understryka vikten av att nämnden framgent följer och efterfrågar information om förvaltningens arbete utifrån kvarvarande rekommendationer, detta för att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas.

Utifrån uppföljningen kvarstår följande rekommendationer från 2018 års granskning:

- ▶ Säkerställ att genomförandeplaner upprättas i enlighet med kraven och rekommendationerna i aktuella regelverk
- ▶ Tillse att den löpande uppföljningen av familjehem och placeringar dokumenteras på ett strukturerat sätt utifrån kraven i aktuella regelverk
- ▶ Säkerställ en tillräcklig övergripande uppföljning och egenkontroll avseende arbetet med familjehem
- ▶ Säkerställ en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av konsulentstödda familjehem utifrån kraven i aktuella regelverk och de egna avtalen

Vår sammanfattande bedömning utifrån den övergripande kartläggningen av nämndens arbete kopplat till familjehem utifrån barnkonventionen är att nämnden i huvudsak har beaktat barnkonventionen i arbetet kopplat till familjehem.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen har mot bakgrund av ovanstående och i samband med sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det är väsentligt att genomföra en uppföljande granskning av utredning och uppföljning av familjehem. Mer bakgrund återfinns i bilaga 1.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att följa upp vilka åtgärder som social- och arbetsmarknadsnämnden vidtagit utifrån de rekommendationer som lämnades i granskningsrapporten 2018. Granskningen syftade också till att övergripande kartlägga hur nämnden utvecklat sitt arbete kopplat till familjehem utifrån att barnkonventionen blev svensk lag 2020.

I granskningen har följande revisionsfrågor besvarats:

- ▶ Har nämnden vidtagit ändamålsenliga åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i 2018 års granskning av utredning och uppföljning av familjehem?
- ▶ Hur har nämnden utvecklat sitt arbete kopplat till familjehem utifrån att barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020?

1.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning har utgjorts av:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) som bland annat innehåller bestämmelser om styrelse och nämnders ansvar, interna kontroll samt god ekonomisk hushållning
- ▶ Socialtjänstlag (2001:453)
- ▶ Socialtjänstförordning (2001:937)
- ▶ Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)
- ▶ Lag om Förenta nationernas konvention om barnens rättigheter (2018:1197)
- ▶ Socialstyrelsens rekommendationer och allmänna råd kring barn och unga
- ▶ Kommunala mål och riktlinjer

1.4. Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervju och skriftliga frågor. De skriftliga frågorna har ställts till social- och arbetsmarknadsförvaltningen. Intervjun har skett med tjänstepersoner inom förvaltningen. Den uppföljande granskningens bedömningar grundar sig på uppgifter från dokumentation och svar från förvaltningen.

1.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd

Granskningen har avgränsats i enlighet med ställda revisionsfrågor. Granskningen avser social- och arbetsmarknadsnämnden.

2. Uppföljande granskning avseende utredning och uppföljning av familjehem

2.1. Övergripande slutsatser från revisionens granskning 2018

Granskningen som genomfördes 2018 visade att social- och arbetsmarknadsnämnden hade vissa brister i sin styrning, uppföljning och kontroll av familjehemsvården. Rutiner och mallar för utredning av familjehem visades vara i behov av uppdatering. Vidare visade granskningen att det saknades rutiner för hur stödinsatser gentemot familjehem skulle genomföras och dokumenteras. Nämnden hade inte heller beslutat om eller genomfört en samlad uppföljning eller utvärdering av stödet till familjehem. Granskningen visade att den uppföljning som då gjordes i huvudsak utgick från ett individperspektiv och inte av familjehemmet i sig. Därtill visade granskningen brister i följsamheten till rutinen för uppföljning samt att upprättande av genomförandepplaner bortprioriterades vid tidsbrist. Inte heller skedde någon strukturerad uppföljning av konsulentstödda familjehem. Av granskningen framkom att dokumentation var ett övergripande utvecklingsområde. Detta gällde såväl utredning och stöd som uppföljning av familjehem.

2.2. Uppföljning av social- och arbetsmarknadsnämndens vidtagna åtgärder

Nedan beskrivs bakgrund till respektive rekommendation från 2018, nämndens svar på rekommendationen och vidtagna åtgärder per april 2021.

2.3. Rekommendation 1 – Åtgärdad

Rekommendation		Bedömning
Säkerställ att utredningar av familjehem dokumenteras löpande och i enlighet med kraven i aktuella regelverk.		
Bakgrund till rekommendation	I granskningen 2018 framkom att dokumentation av utredningar av familjehem var ett utvecklingsområde. Det fanns brister i dokumentationen av genomförda utredningar samt även hanteringen av handlingar utifrån nämndens dokumenthanteringsplan. Rutinen för utredning var daterad till 2014-11-21 och i behov av uppdatering. Därtill var mallen för underlaget till utredningen inte komplett i det rådande verksamhetssystemet. Vissa rubriker som enligt lag ska inbegripas saknades. I övrigt framgick att renskrivning och löpande dokumentation bortprioriterades på grund av tidsbrist. Ett nytt verksamhetssystem planerades att införas 2018 där malldokumenten skulle utvecklas.	
Nämndens svar 2018	Förvaltningen kan konstatera att det finns två olika mallar för dokumentation av utredningar av familjehem och att det inte är fullt ut förankrat vilken av mallarna som ska användas. Införandet av nytt verksamhetssystem hösten 2018 uppges innebära att det säkerställs att generella dokumentmallar är uppdaterade och ändamålsriktiga. En intern gemensam rutin ska arbetas fram och redovisas till hösten samma år. I och med att förvaltningen har tillsatt en socialt ansvarig samordnare (SAS) som tillträder under våren 2018 säkerställs enligt uppgift den interna	

	<p>kvalitetskontrollen och rutinuppföljning ska enligt svaret ske kontinuerligt, under ordnade arbetsformer och genom tydliga rutiner. En revision av dokumenthanteringsplanen ska vidare garantera att förvaltningen uppdateras när det kommer till vad som ska gälla vid upprättande och gallring av upprättat och inkommer material i familjehemsutredningar.</p>
<p>Vidtagna åtgärder enligt svar i uppföljande granskning 2021</p>	<p>År 2018 infördes ett nytt digitalt verktyg för nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. I samband med detta skedde en kartläggning av processer och rutiner. Dessa finns numera samlade i det digitala verktyget. Processerna upplevs numera enligt intervju som tydligare. I verksamhetsberättelsen för 2019 fick nämnden information om att det digitala verktyget i första hand bidrar till att de anvisningar och rutiner som styr arbetet håller hög kvalitet och är tillgängliga för medarbetare.</p> <p>En utsedd person ansvarar för att respektive mall och rutin uppdateras löpande. Tidigare kunde flera personer uppdatera mallar och rutiner vilket medförde risk för osäker versionshantering. Utredningsprocessen uppges därmed ha blivit mer rättssäker.</p> <p>Förvaltningen uppger att genomgång av nya rutiner och nytt material sker i samband med att de publiceras eller upprättas. För detta ansvarar chef och metodhandledare. I intervjusvar framkommer att en ytterligare skillnad från 2018 är att processkartor och rutiner tagits fram tillsammans med medarbetarna. På så vis menar förvaltningen att rutiner och mallar är mer förankrade i verksamheten nu och därmed efterlevs i högre grad. Inom det digitala verktyget har processen för utredning av familjehem tydliggjorts, inklusive processen för dokumentation av utredningar.</p> <p>Som en annan åtgärd framför förvaltningen att <i>Rutin gällande utredning av familjehem</i> har uppdaterats under 2020. Av dokumentstudier framgår dock inte att förändringarna av rutinen avser eller har inverkan på arbetet med att dokumentera utredningar av familjehem.</p> <p>Utöver ovanstående framförs det att nämnden har antagit en ny dokumenthanteringsplan. Av dokumentstudier framgår dock inte att förändringarna i den nya planen inverkar på arbetet med att dokumentera utredningar av familjehem. Av protokoll framgår däremot att en omfattande processkartläggning genomförts för att säkerställa att förvaltningens samtliga processer finns med i den nya planen. Tidigare saknades ett flertal processer.</p>
<p>Bedömning</p>	<p>Vi bedömer att nämnden tillsett att rekommendationen har åtgärdats. Granskningen visar att rutinerna har uppdaterats och att ett nytt digitalt verktyg för kvalitetsledningssystemet har införts. Processen för utredning av familjehem har tydliggjorts inklusive processen för dokumentation av utredningar. Rutiner och mallar har tagits fram i samverkan med medarbetare och anses vara mer förankrade i verksamheten nu än 2018. Det bör enligt vår bedömning påverka efterlevnaden positivt.</p>

2.4. Rekommendation 2 – Åtgärdad

	Rekommendation Säkerställ att referenser inhämtas och dokumenteras i enlighet med kraven i aktuella regelverk.	Bedömning
Bakgrund till rekommendation	Granskningen från 2018 visade att det i majoriteten av granskade akter saknades dokumentation avseende referenstagning. Det uppgavs att intervjuer genomförts, men att intervjuer i ett fåtal fall var renskrivna och dokumenterade i sin helhet.	
Nämndens svar 2018	Förvaltningen har börjat med att säkerställa att man följer gällande lagkrav vid referenstagning. Idag inhämtas registerutdrag och dokumenteras i journal eller utredning enligt rutin. Nämnden uppger samtidigt att rutinen vid svarstillfället inte följer beslutad dokumenthanteringsplan. I verksamhetssystemet görs enbart en journalanteckning. Registerutdrag som enskilda dokument läggs inte in i akten utan är enbart en journalanteckning. Förvaltningen har i uppdrag att utveckla rutiner som följer beslutad dokumenthanteringsplan samt att göra dokumenthanteringsplanen välkänd i organisationen. Dokumenthanteringsplanen kan behöva genomgå en revidering under hösten för att anpassas till verksamheterna och till nya rutiner utifrån införande av e-arkiv i staden.	
Vidtagna åtgärder enligt svar i uppföljande granskning 2021	Förvaltningen framför i intervju att arbetet med att kartlägga processer, tydliggöra rutiner och samla dem i det digitala verktyget har tydliggjort inhämtandet av referenser. Förvaltningen framför att i mall för förslag till beslut/underlag till beslut finns numera en rubrik och obligatoriskt avsnitt för referenser. Referenstagning och dokumentation av denna sker därmed systematiskt. Förvaltningen uppger att rutinefterlevnaden avseende inhämtning och dokumentering av referenser har stärkts. Dokumenthanteringsplanen har reviderats. Det framgår dock inte av dokumentstudier att revideringen medfört något förändrat arbetssätt kopplat till inhämtandet av referenser eller dokumenteringen av detta.	
Bedömning	Vi bedömer att nämnden tillsett att rekommendationen har åtgärdats. Granskningen visar att inhämtande och dokumentation av referenser tydliggjorts i processen <i>Att utreda familjehem</i> . Processen har därtill blivit tydligare genom att rutiner och mall till beslut tydliggjorts i det digitala verktyget för kvalitetsledning. Vidare är referenser numera en egen och fast rubrik i det slutliga beslutsunderlaget.	

2.5. Rekommendation 3 – Delvis åtgärdad

Rekommendation	Bedömning
Säkerställ att genomförandeplaner upprättas i enlighet med kraven och rekommendationerna i aktuella regelverk.	
Bakgrund till rekommendation	I granskningen 2018 framkom ett antal brister avseende upprättandet av genomförandeplaner. Stickprov visade att endast ett fåtal av ärendena hade dokumenterade genomförandeplaner. Vidare fanns direktiv om att genomförandeplaner skulle nedprioriteras vid tidsbrist.
Nämndens svar 2018	Nämnden beskriver att det sedan januari 2018 sker ett metodarbete med att säkerställa genomförandeplaner då förvaltningen redan innan granskningen konstaterat att rutinerna brustit.
Vidtagna åtgärder enligt svar i uppföljande granskning 2021	<p>Förvaltningen har implementerat ett nytt dokumentationsstöd för upprättandet av genomförandeplaner. Dokumentationsstödet är hämtat från Socialstyrelsen. I skriftligt svar framför förvaltningen att detta bidragit till att underlätta och förbättra arbetet med genomförandeplaner.</p> <p>Förvaltningen framför att upprättandet av genomförandeplaner har tydliggjorts i processen <i>Att placera barn i familjehem</i>. Därtill uppges arbetet med genomförandeplaner ha högre prioritet idag än 2018. Under 2018 ska enheten ha haft hög belastning. Situationen har sedan stabiliserats vilket ska ha medfört att arbetet med genomförandeplaner kunnat prioriteras högre. Vidare framgår av skriftligt svar att det sedan 2019 sker ett arbete med att uppdatera och kvalitetssäkra arbetet med vårdplaner¹. Det framförs att det är en betydande skillnad på hur arbetet med genomförandeplaner bedrivs nu jämfört med 2018.</p> <p>Det sker enligt skriftligt svar från förvaltningen dock ingen systematisk uppföljning avseende dokumentation. De egenkontroller som görs innefattar inte arbetet med genomförandeplaner, det saknas därför uppgifter från exempelvis stickprovsgranskning om aktuell status på detta arbete.</p> <p>Vidare ingår inte någon information om status på detta arbete i den årliga kvalitetsberättelse som nämnden tar del av.</p>
Bedömning	Vi bedömer att nämnden delvis tillsett att rekommendationen har åtgärdats. Upprättandet av genomförandeplaner uppges ha förtydligats inom processen <i>Att placera barn i familjehem</i> . Därtill uppges det sedan 2019 ske ett arbete med att uppdatera och kvalitetssäkra arbetet med vårdplaner vilket sedan är en grund för genomförandeplaner. Genomförandeplaner uppges även ha högre prioritet inom förvaltningen vid uppföljningstillfället 2021 än vad som var fallet under 2018. Vi konstaterar dock att det saknas dokumenterad uppföljning avseende såväl upprättande som kvalitet på genomförandeplaner där effekterna av de utvecklade arbetssätten kan följas. Nämnden har inte tagit del av någon återsrapportering avseende detta arbete.

¹ Barn och unga som placeras ska ha både en vårdplan och en genomförandeplan. Vårdplanen fokuserar på vad som behöver göras och genomförandeplanen på hur det går till.

2.6. Rekommendation 4 – Ej åtgärdad

	Rekommendation	Bedömning
	Tillse att den löpande uppföljningen av familjehem och placeringar dokumenteras på ett strukturerat sätt utifrån kraven i regelverk.	
Bakgrund till rekommendation	Granskningen 2018 visade att det fanns brister avseende dokumentation av genomförda uppföljningar av familjehem. Därtill var följsamheten till rutinen bristande. Det saknades även rutiner för hur stödinsatser gentemot familjehem skulle genomföras, dokumenteras eller följas upp.	
Nämndens svar 2018	Riktlinjer ska tas fram för att säkerställa att rutiner för placeringar, råd, stöd och hjälp till familjehem dokumenteras och följs upp övergripande och enhetligt.	
Vidtagna åtgärder enligt svar i uppföljande granskning 2021	<p>Att rutiner och processer nu kartlagts och samlats i det digitala verktyget uppges innebära att uppföljningen av familjehem och placeringar nu dokumenteras på ett strukturerat sätt.</p> <p>Det förs enligt uppgift numera utvecklingssamtal med familjehem en gång per år. Teman som diskuteras är hur familjehemmet ser på uppdraget, utvecklingsbehov och hur staden som uppdragsgivare upplevs. Det planeras även för familjehemsenkäter en gång per år framgent med avsikten att kunna fånga upp missnöje, minska sammanbrott och göra familjehemmen delaktiga.</p> <p>Förvaltningen har inte kontrollerat hur uppföljningen av familjehem och placeringar dokumenteras. I dokumentet <i>Egenkontroll och uppföljning</i> saknas moment med koppling till dokumentation av uppföljningar. Av intervju framgår att det ska tas fram en process för uppföljning av familjehem.</p> <p>I kvalitetsberättelsen för 2019 samt för 2020 som nämnden tagit del av framgår som tidigare nämnts att de flesta avvikelser avser kategorin handläggning/dokumentation. Uppföljningen i kvalitetsberättelserna innefattar dock inte specifikt dokumentering av uppföljning av familjehem och placeringar, utan avser istället den förvaltningsövergripande nivån. Åtgärder har enligt kvalitetsberättelsen bestått i utbildning av personal inom offentlighets- och sekretesslagen och GDPR. Nämnden har inte fattat några beslut om åtgärder med anledning av utfallet i kvalitetsberättelserna.</p> <p>Nämnden har i oktober 2020 fått en muntlig presentation med bildspel som vi tagit del av. Presentationen innehåller bland annat en nulägesbild om familjehemsplaceringar, rekrytering av egna familjehem, status utifrån Lex Sarah-utredningar där det framgår att rutiner för utredning av familjehem, kontaktperson och kontaktfamilj reviderats.</p> <p>Nämnden har inte erhållit någon övrig uppföljning avseende arbetet med att åtgärda rekommendationen.</p>	
Bedömning	Vi bedömer att nämnden inte tillsett att rekommendationen har åtgärdats. Granskningen visar att förvaltningen genomfört ett visst arbete kopplat till rekommendationen samt att ytterligare åtgärder är planerade. Samtidigt är det utifrån befintlig dokumentation inte möjligt att styrka att nämnden har tillsett att	

uppföljningen av familjehem och placeringar dokumenteras på ett strukturerat sätt. Uppföljningen som görs i kvalitetsberättelserna avser inte specifikt dokumentering kopplat till familjehem och placeringar. Nämnden har inte erhållit uppföljning kopplat till rekommendationen.

2.7. Rekommendation 5 – Delvis åtgärdad

Rekommendation	Bedömning
<p>Säkerställ en tillräcklig övergripande uppföljning och egenkontroll avseende arbetet med familjehem.</p>	<p style="text-align: center;">Delvis åtgärdad</p>
<p>Bakgrund till rekommendation</p>	<p>I granskningen 2018 framkom att uppföljningen av familjehem främst skedde utifrån ett individperspektiv och inte av familjehemmen i sig. Den övergripande uppföljningen var således bristande. Därtill bedömdes att nämnden inte säkerställt en tillräcklig egenkontroll avseende arbetet med familjehem.</p>
<p>Nämndens svar 2018</p>	<p>Förvaltningen gör bedömningen att införandet av socialt ansvarig samordnare på förvaltningen kommer lösa mycket av problematiken som granskningen lyfter fram. Förvaltningen anser att en löpande egenkontroll i enlighet med den checklista som revisorerna lyft fram kan inkorporeras i nämndens interna kontrollrutiner. På så sätt säkerställs löpande uppföljning av såväl konsulentstödda som egna familjehem.</p> <p>Upphandling av ledningssystem i samverkan med vård- och omsorgsförvaltningen är planerad. I samband med införande av det kommer strukturerad egenkontroll att implementeras i förvaltningens arbetsrutiner. Vidare har förvaltningschef gett enhetschefer i uppdrag att utarbeta rutiner för att allmänna råd i SOFS 2012:11 3. kap. 3 § Egenkontroll ska följas.</p>
<p>Vidtagna åtgärder enligt svar i uppföljande granskning 2021</p>	<p>I verksamhetsberättelse 2019 och 2020 har nämnden fått viss återrapporering avseende arbetet med familjehem².</p> <p>Det pågår enligt uppgift ett arbete med att ta fram ett årshjul för uppföljning. I årshjulet planerar förvaltningen att följa upp rutinerna i det digitala verktyget och på det sättet uppmärksamma de olika delarna i familjehemsarbetet. Familjeenheten har enligt uppgift påbörjat uppföljning av ett antal nya faktorer och indikatorer sedan 2018. Uppföljningar som nu genomförs avser exempelvis statistik över barnsamtalårliga utvecklingssamtal med familjehem och BBIC-spegling³. Inom ramen för granskningen har vi efterfrågat men inte fått översänt sådan uppföljning som kan påvisa att uppföljning av ovannämnd statistik genomförs. I <i>Verksamhetsplan 2020 rapporteringsmall</i> för området familjehem</p>

² Återrapporering avser andel interna familjehem de senaste åren, status angående rekrytering av egna familjehem, utbildningsinsatser för familjehem, samarbete mellan enheten för familjehem och förvaltningens öppenvård samt volymmått.

³ BBIC står för barns behov i centrum vilket är en modell för att utreda och följa upp de behov ett barn har. BBIC-spegling har genomförts genom att två tvärprofessionella grupper läst in sig på två ärenden. Ett ärende som lett till öppenvård och ett ärende som lett till familjehemsplacering. Ärendena har sedan diskuterats och analyserats i storgrupp utifrån frågeställningar om barnets delaktighet.

	<p>och familjerätt framgår att systematisk uppföljning på olika nivåer inom verksamheten ska införas.</p> <p>Nämnden beslutade i december 2019 att utveckla egenkontrollarbetet i nämndens verksamheter. Införandet av det digitala verktyget ska ha varit en del av detta. Det framkommer att det införts en särskild ärendemodul avseende egenkontroll inom det digitala verktyget. Där samlas alla genomförda egenkontroller. Medarbetare är därtill involverade i arbetet med att identifiera risker, något som inte var fallet då den ursprungliga granskningen genomfördes 2018. Arbetet med detta har inom familjeenheten påbörjats i maj 2021. I intervjuer framförs att arbetet med egenkontroll är mer systematiserat nu än tidigare. Av dokumentstudier går dock inte att belägga att det sker en systematisk egenkontroll. I dokumentet <i>Egenkontroll och uppföljning</i> framgår ett flertal kontrollpunkter som håller på att utvecklas/utredas eller ska påbörjas framgent.</p>
Bedömning	<p>Vi bedömer att nämnden delvis tillsett att rekommendationen har åtgärdats. Nämnden tar del av viss övergripande uppföljning kopplat till arbetet med familjehem. Familjeenheten följer upp ett antal ytterligare indikatorer jämfört med vid granskningstillfället 2018. Ett utvecklingsarbete med övergripande uppföljning av arbetet med familjehem har påbörjats och kvarstår.</p> <p>Granskningen visar att det sker ett förvaltningsgemensamt arbete med att utveckla egenkontrollen av verksamheten. Arbetet har nyligen påbörjats inom familjeenheten. Av dokumentstudier kan vi dock inte se att det ännu sker någon systematisk egenkontroll inom enheten för familjehem. Vi noterar att ett flertal kontrollpunkter är under utveckling eller är planerade att påbörjas framgent.</p>

2.8. Rekommendation 6 – Ej åtgärdad

	Rekommendation	Bedömning
	Säkerställ en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av konsulentstödda familjehem utifrån kraven i aktuella regelverk och de egna avtalen.	Ej åtgärdad
Bakgrund till rekommendation	Granskningen 2018 visade att uppföljningen av konsulentstödda hem ofta gjordes utan familjehemssekreteraren. Det fanns en tilltro till konsulenternas egen rapportering. Därtill saknades en funktion med uttalat ansvar att följa upp befintliga avtal. Granskningen visade därmed att det inte fanns någon strukturerad uppföljning av konsulentstödda hem.	
Nämndens svar 2018	Se svar till rekommendation 5.	
Vidtagna åtgärder enligt svar i	Förvaltningen framför i intervju att utredning av konsulentstödda hem tydliggjorts i processen <i>Att placera barn i familjehem</i> . Förvaltningen uppger därtill att processen är mer förankrad i verksamheten än tidigare. Dock finns	

<p>uppföljande granskning 2021</p>	<p>ännu ingen särskild uppföljningsprocess för konsulentstödda hem. Detta beskrivs av förvaltningen som ett utvecklingsområde.</p> <p>Det framförs däremot att det finns ett förankrat arbetssätt för uppföljning av barn som är placerade i konsulentstödda familjehem. Denna uppföljning sker av barnsekreterare i samarbete med familjehemskonsulent. Förvaltningen framför att utsedd familjehemssekreterare från kommunen finns i alla ärenden och tas med vid uppföljning då det finns behov.</p> <p>Inom ramen för det årshjul som ska tas fram ska regelbundna registerkontroller av konsulentstödda familjehem ske. Detta har inte skett tidigare. Familjehemssekreteraren ska ansvara för kontrollen. Första registerkontroll ska genomföras januari 2022.</p> <p>Förvaltningen uppger att vid anlitan av företag finns en kontaktfamilj, men att förvaltningen alltid har ansvar för att säkerställa att familjerna som barnen vistas i är bra. Förvaltningen är enligt uppgift mer involverad i detta nu.</p> <p>Av granskningen framkommer att nämnden inte tar del av uppföljning avseende uppföljning och kontroll av konsulentstödda familjehem.</p>
<p>Bedömning</p>	<p>Vi bedömer att nämnden inte tillsett att rekommendationen har åtgärdats. Granskningen visar att det kvarstår ett arbete att utveckla arbetet med att följa upp och kontrollera konsulentstödda familjehem. Förvaltningen själv beskriver frågan som ett utvecklingsområde.</p>

2.9. Vår bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden inte har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att hantera de rekommendationer som lämnades i granskningen 2018. Nämnden bedöms ha tillsett att två av sex rekommendationer åtgärdats samt att ytterligare en rekommendation delvis åtgärdats och därför kvarstår. Kvarstår gör också de tre rekommendationer som bedöms ej ha åtgärdats.

Granskningen visar att förvaltningen och familjeenheten utvecklat sina rutiner och arbetssätt inom ett antal områden som kan kopplas till de rekommendationer som riktades i granskningen 2018. Det har vidare skett ett arbete med att kartlägga processer och tydliggöra rutiner. Processer och rutiner har sedan samlats i det nyligen införda digitala verktyget vilket är en av de åtgärder som lyfts fram som en viktig faktor i att tydliggöra och förankra rutiner inom familjeenheten. Vi noterar att ett antal ytterligare utvecklingsarbeten planeras eller har påbörjats vilket vi ser positivt på.

Gemensamt för de rekommendationer som inte bedöms ha åtgärdats är att det överlag kvarstår utvecklingsarbete som ska påbörjas eller nyligen har påbörjats. Därtill saknas en strukturerad uppföljning och/eller egenkontroll av de områden som rekommendationerna innefattar. Avsaknaden av strukturerad uppföljning speglas även i nämndens begränsade uppföljning av arbetet med familjehem och därmed också arbetet med de rekommendationer som riktats till nämnden. Nämndens uppföljning sker i huvudsak genom förvaltningens årliga

kvalitetsberättelse vilken i begränsad utsträckning omfattar arbetet med familjehem och rekommendationerna från 2018.

Vi vill understryka vikten av att nämnden framgent följer och efterfrågar information om förvaltningens arbete utifrån kvarvarande rekommendationer, detta för att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas.

3. Nämndens arbete med familjehem utifrån barnkonventionen

3.1. Iakttagelser

Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag. Detta ställer krav på myndigheter att beakta ett barnrättsperspektiv⁴ i frågor som rör barn. Enligt artikel 3 ska åtgärder som bedöms vara barnets bästa alltid beaktas. Skrivningarna i artikel 12 innebär att barnet alltid ska ha möjlighet att uttrycka sin åsikt i frågor som berör dem.

I verksamhetsberättelsen för 2020 har nämnden tagit del av återsrapportering om införande av barnkonventionen. I verksamhetsberättelsen framgår att införandet av barnkonventionen som lag inte påverkar verksamheten i större utsträckning. Detta eftersom en stor del av arbetet redan innan uppges varit anpassat efter barnkonventionen. Förvaltningen uppger i linje med detta att arbetet med att tillämpa ett barnrättsperspektiv inte är ett helt och hållet nytt arbetssätt utan att ett sådant arbete bedrivits sedan tidigare. Riktlinjerna i barnkonventionen ska dock ha införlivats i rutiner och checklistor. I underliggande avsnitt 3.1.2 framgår vilka rutiner och checklistor som riktlinjerna har införlivats i. Dessa följs upp regelbundet med metodhandledare i gemensamma och enskilda metodmöten. Vid mötena ger metodhandledare nära arbetsledning till medarbetare.

Mölnads stad har tagit fram ett övergripande dokument avseende hur verksamheten kan börja arbeta utifrån barnkonventionen. Förvaltningen uppger att familjehemsenheten utgår från detta i sitt arbete utifrån barnkonventionen.

Nämnden har inte informerat sig avseende målsättning och uppföljning av arbetet med införlivande av barnkonventionen. Förvaltningen uppger att detta endast har genomförts på förvaltnings- och enhetsnivå.

3.1.1. Barnrättsperspektivet

Det pågår enligt uppgift arbete med att tillse att arbetet med familjehem genomsyras av ett barnrättsperspektiv. Mölnads stads familjehemsenhet använder främst *Grundbok i BBIC*⁵ som stöd i handläggningen. Grundprinciper inom BBIC är att utgå från barnets rättigheter och att låta barnets bästa vara avgörande i handläggningen. I anslutning till detta har BBIC-speglning genomförts under 2019. Under rekommendation 5 återfinns en utförligare förklaring kring vad detta inneburit. Diskussioner har inom BBIC-speglingen har skett utifrån frågeställningar kopplat till barnrättsperspektiv.

3.1.2. Att beakta barns/ungdomars åsikter

Förvaltningen skriver att barnperspektivet synliggörs i rutiner avseende utredning, placering och uppföljning av barn i familjehem. I rutinen *Att placera ett barn eller ungdom i familjehem* framgår att barnet ska kunna uttrycka sina önskemål avseende placering. Därtill genomsyras

⁴ Barnrättsperspektiv innebär att barnets rättigheter säkerställs i åtgärder och beslut som rör barn. Det kan exempelvis vara barnkonsekvensanalyser där det sker utredning och dokumentation av vilka konsekvenser ett beslut får för barnet. I fall där barnets bästa måste ge vika för andra intressen är det viktigt att analysen av avvägningen finns dokumenterad.

⁵ *Grundbok i BBIC* är en skrift utgiven av Socialstyrelsen och vänder sig i första hand till handläggare och arbetsledare inom den sociala barn- och ungdomsvården som arbetar utifrån metoden barns behov i centrum.

rutinen av att barnet ska informeras om alla steg i processen. Det tas även hänsyn till exempelvis barnets bakgrund, etnicitet och religion vid val av familjehem.

I rutinen *Att följa upp familjehemsplacerade barn* finns beskrivet hur barnets perspektiv ska beaktas. Exempelvis ska en enkät skickas till barnet när möte med biologiska föräldrar sker. Därtill ska barnet involveras i upprättandet av genomförandeplan. Barnet ska också få vara med och bestämma hur den vill ha kontakt med sina föräldrar. I *checklista för socialsekreterare vid familjehemsplacering* framgår att barnet/ungdomen ska vara delaktig i det som planeras och att barnet ska ges förståelig information.

Förvaltningen uppger att det pågår ett arbete att införa dokumentation enligt *Signs of Safety*. *Signs of Safety* innebär att dokumentering sker med ett lättillgängligt språk för att underlätta för barn och anhöriga att förstå.

Mölnalds stad deltar i det nationella forskningsprojekt *Förälder på avstånd*. Där har både ett barn- och föräldraperspektiv beaktats. Barnperspektivet har undersökts genom intervjuer med barn gällande vilket stöd de anser att kommunen bör ge deras biologiska föräldrar. För mindre barn används svar med en femgradig illustrativ skala. I övrigt finns enkäter anpassade till olika åldrar som används för att barnet ska kunna uttrycka sina åsikter.

3.2. Vår bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har beaktat barnkonventionen i arbetet kopplat till familjehem.

Nämnden har inte styrt eller följt förvaltningens arbete med att tillse att verksamheten efterlever barnkonventionen. Nämnden har inte varit aktiv i framtagandet av mål inom ramen för detta arbete och har inte tagit del av uppföljning kopplat till arbetet. Granskningen visar samtidigt att de styrdokument och rutiner som gäller för familjehemsenheten i de avseenden som granskats motsvarar barnkonventionens innebörd.

Av artikel 12 i barnkonventionen framgår att barn ska ha rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. Granskningen visar att rutiner och styrdokument genomsyras av att barnet/ungdomen ska ha möjlighet att uttrycka sin åsikt och delges information som den förstår. Förvaltningen har vidare börjat dokumentera utifrån *Signs of Safety*, som innebär dokumentering med ett lättillgängligt språk.

Av artikel 3 i barnkonventionen framgår att i alla åtgärder som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. I granskningen framkommer att enheten i första hand använder *Grundbok i BBIC* som stöd i handläggningen. I grundboken framgår att en huvudsaklig princip är att genom hela handläggningen beakta barnets bästa.

4. Samlad bedömning

4.1. Slutsatser och rekommendationer

Vår slutsats utifrån syftet med den uppföljande granskningen är att nämnden inte har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att hantera de rekommendationer som lämnades i granskningen 2018 och att fyra av sex rekommendationer kvarstår. Förvaltningen beskriver att arbetssätten kopplade till flera av rekommendationerna har utvecklats. Vi bedömer dock att det i flera avseenden saknas underlag som kan visa på hur de nya arbetssätten har inverkat på rekommendationerna.

Nämnden har överlag inte tagit del av uppföljning om arbetet med rekommendationerna. Vi vill understryka vikten av att nämnden framgent följer och efterfrågar information om förvaltningens arbete utifrån kvarvarande rekommendationer, detta för att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas och/eller synliggörs.

Utifrån uppföljningen kvarstår följande rekommendationer från 2018 års granskning:

- ▶ Säkerställ att genomförandeplaner upprättas i enlighet med kraven och rekommendationerna i aktuella regelverk
- ▶ Tillse att den löpande uppföljningen av familjehem och placeringar dokumenteras på ett strukturerat sätt utifrån kraven i aktuella regelverk
- ▶ Säkerställ en tillräcklig övergripande uppföljning och egenkontroll avseende arbetet med familjehem
- ▶ Säkerställ en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av konsulentstödda familjehem utifrån kraven i aktuella regelverk och de egna avtalen

Vår slutsats utifrån syftet med den övergripande kartläggningen av nämndens arbete avseende familjehem utifrån barnkonventionen är att nämnden i huvudsak har beaktat barnkonventionen i sitt arbete kopplat till familjehem. Granskningen visar att de rutiner och styrdokument som gäller för familjehemsenheten i de avseenden som granskats motsvarar barnkonventionens innebörd. Vi noterar dock att nämnden inte styrt eller följt upp förvaltningens arbete med att tillse att verksamheten efterlever barnkonventionen.

Göteborg den 15 juni 2021

Mira Engström
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Thomas Edin
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Maria Carlsrud Felander
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Bilaga 1. Bakgrund

På uppdrag av kommunrevisionen genomförde EY 2018 en granskning av utredning och uppföljning av familjehem. Granskningen avsåg social- och arbetsmarknadsnämnden. Syftet med granskningen var att bedöma om social- och arbetsmarknadsnämnden säkerställt en ändamålsenlig familjehemsvård, det vill säga i enlighet med gällande lagar, regler och fullmäktiges beslut.

Den sammanfattande bedömningen i granskningen var att nämnden hade vissa brister i sin styrning, uppföljning och kontroll av familjehemsvården. Granskningen visade att nämnden inte säkerställt att dokumentation sker i enlighet med aktuella regelverk. Nämnden bedömdes även ha utvecklingsområden avseende uppföljningen av stöd till familjehem. Nämnden hade heller inte säkerställt en uppföljning av upphandlad verksamhet i enlighet med aktuella regelverk och avtal. I granskningen framkom även bland annat brister i hantering av handlingar utifrån nämndens dokumenthanteringsplan.

Utifrån granskningens resultat lämnades ett antal rekommendationer till social- och arbetsmarknadsnämnden. Nämnden rekommenderades att:

- ▶ Säkerställa att utredningar av familjehem dokumenteras löpande och i enlighet med kraven i aktuella regelverk
- ▶ Säkerställa att referenser inhämtas och dokumenteras i enlighet med kraven i aktuella regelverk
- ▶ Säkerställa att genomförandeplaner upprättas i enlighet med kraven och rekommendationerna i aktuella regelverk
- ▶ Tillse att den löpande uppföljningen av familjehem och placeringar dokumenteras på ett strukturerat sätt utifrån kraven i aktuella regelverk
- ▶ Säkerställa en tillräcklig övergripande uppföljning och egenkontroll avseende arbetet med familjehem
- ▶ Säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av konsulentstödda familjehem utifrån kraven i aktuella regelverk och de egna avtalen

Kommunrevisionen har mot bakgrund av ovanstående och i samband med sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det är väsentligt att genomföra en uppföljande granskning av utredning och uppföljning av familjehem.

Bilaga 2. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning styrs av tillämpliga delar av:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) som bland annat innehåller bestämmelser om styrelse och nämnders ansvar, interna kontroll samt god ekonomisk hushållning
- ▶ Socialtjänstlag (2001:453)
- ▶ Socialtjänstförordning (2001:937)
- ▶ Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)
- ▶ Lag om Förenta nationernas konvention om barnens rättigheter (2018:1197)
- ▶ Socialstyrelsens rekommendationer och allmänna råd kring barn och unga
- ▶ Kommunala mål och riktlinjer

Kommunallagen (2017:725)

Enligt 6 kap 6 § kommunallagen har nämnderna ansvar för att var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Likaså ska nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett övrigt tillfredställande sätt.

Socialtjänstlagen (2001:453) och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2012:11) om Socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem, eller hem för vård eller boende.

Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, SOSFS 2012:11 (Socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem, eller hem för vård eller boende) framgår att nämnden ska kartlägga och analysera behovet av familjehem och hem för vård eller boende för placeringar av barn och unga på kort och lång sikt. Nämnden ska, med kartläggningen och analysen som utgångspunkt, planera för och vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa tillgången till hem som kan erbjuda vård som är trygg, säker, ändamålsenlig och präglad av kontinuitet.

Utredning

Av socialtjänstlagen, SoL, 6 kap. 6 § och SOSFS 2012:11 framgår att förhållanden i ett familjehem ska utredas för att ge en bild av dess allmänna lämplighet och lämplighet att ta emot ett visst barn.

Utredningen av hemmets lämplighet ska enligt 4 kap. 3 § SOSFS 2012:11 omfatta uppgifter om:

- ▶ familjens sammansättning, bakgrund, livssituation och levnadsvanor, boende och närmiljö,
- ▶ varje tilltänkt familjehemsförälders personliga förutsättningar, egenskaper och omsorgsförmåga samt varje tilltänkt familjehemsförälders inställning till uppdraget

Socialnämndens utredning av ett tilltänkt familjehem ska enligt 4 kap. 4 § första stycket SOSFS 2012:11 omfatta intervjuer, hembesök och referenstagning. Enligt SOSFS ska referenser på varje tilltänkt familjehemsförälder begäras från minst två av varandra oberoende personer.

Socialnämnden ska enligt SOSFS bedöma hemmets lämplighet genom att väga samman vad som har framkommit vid utredningen. Bedömningen och de uppgifter som ligger till grund för denna ska tillsammans med övriga fakta om familjen sammanställas i en familjehemsutredning.

Stöd

Enligt SoL 6 kap. 6 c § ska socialnämnden verka för att familjehem får lämplig utbildning. Enligt allmänna råd i SOSFS 2012:11 bör nämnden se till att handledning och fortbildning som familjehemmen får är anpassad till uppdragets karaktär. Nämnden ska enligt SoL 6 kap 7 § i fråga om de barn som vårdas i ett familjehem eller HVB-hem lämna dem som vårdar sådana barn råd, stöd och annan hjälp som de behöver.

Planering och uppföljning

En genomförandeplan ska upprättas enligt SoL 11 kap 3 §. Enligt SOSFS 2012:11 ska nämnden verka för att ett barn som är placerad i ett familjehem eller HVB-boende, tillsammans med vårdnadshavare, deltar i arbetet med genomförandeplan. Genomförandeplanen bör upprättas i samband med att barnet eller den unge placeras.

Enligt SoL 6 kap 7 b § ska socialnämnden noga följa vården av placerade barn och unga genom regelbundna besök, enskilda samtal med barnet samt samtal med familjehemmet och vårdnadshavare.

Enligt SoL 6 kap 7 c § ska placerade barn ha en särskilt utsedd socialsekreterare som ansvarar för kontakterna med barnet. Socialsekreteraren ska besöka barnet regelbundet i den omfattning som är lämplig utifrån barnets behov och önskemål. Av Socialstyrelsens allmänna råd i SOSFS 2012:11 framgår att barnet eller den unge bör besökas av en socialsekreterare minst fyra gånger per år. Yngre barn samt barn och unga som nyligen har placerats i ett familjehem eller i ett HVB-hem kan behöva tätare kontakt.

Vidare framgår av SoL 6 kap 8 § att socialnämnden minst en gång var sjätte månad ska överväga om vården fortfarande behövs och hur den bör utformas/inriktas.

Konsulentstödda familjehem

Socialnämnden har samma ansvar för det placerade barnet även om hemmet har rekryterats av och får stöd från en enskild verksamhet. Den enda skillnaden jämfört med en "vanlig" familjehemsplacering är att råd, stöd och annan hjälp enligt 6 kap. 7 § SoL även ges till familjehemmet av den konsulentstödda verksamheten. Socialtjänsten har ansvaret för att upprätta vårdplanen respektive genomförandeplanen enligt 11 kap. 3 § SoL och är skyldig att noga följa vården enligt 6 kap. 7 b § SoL genom personliga besök i hemmet, enskilda samtal med barnet eller den unge, samtal med den eller dem som tagit emot den unge i sitt hem och samtal med vårdnadshavaren.

Socialnämnden får inte fatta beslut om en placering i ett hem enbart utifrån ett utredningsunderlag från den enskilda verksamheten. Utredningen ska vara gjord av en socialnämnd. Den beslutande nämnden ansvarar för beslutet och därmed indirekt även för innehållet och kvaliteten i den utredning som ligger till grund för beslutet.

Den 1 januari 2013 kompletterades SoL med en ny bestämmelse, 6 kap. 6 b § SoL, om avtal med familjehem. Av förarbetena till denna bestämmelse framgår att avtalet ska ingås direkt med dem som nämnden avser anlita. Kravet på avtal gäller oberoende av om familjehemmet får stöd genom en enskilt bedriven verksamhet eller inte.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Av 5 kap. 2 § framgår det att den som bedriver socialtjänst ska utöva egenkontroll med den frekvens och i den omfattning som krävs för att kunna säkra verksamhetens kvalitet.

Allmänna råd

Egenkontrollen av den verksamhet som gäller barn och unga i familjehem eller hem för vård eller boende bör omfatta insamling av uppgifter om bland annat:

- ▶ hur ofta en socialsekreterare har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person,
- ▶ antalet socialsekreterare som har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person,
- ▶ barnens eller de ungas erfarenheter av och synpunkter på vården,
- ▶ vårdnadshavarnas och familjehemsföräldrarnas erfarenheter av socialnämndens råd, stöd och hjälp,
- ▶ vilka erfarenheter personalen vid hem för vård eller boende har av samarbetet med socialnämnden och
- ▶ orsakerna till omplaceringar och oplanerade avslut av placeringar

Av 4 kap 2 § framgår det att den som bedriver socialtjänst ska identifiera, beskriva och fastställa de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS

Av 5 kap. 5 § SOFS 2015:5 framgår det att om den enskilde har lämnat samtycke till att nämnden får kontakta andra myndigheter eller personer, ska den enskildes samtycke dokumenteras. Av dokumentationen ska det framgå

1. vilka andra myndigheter som får kontaktas och i vilket syfte,
2. om närstående får kontaktas och i vilket syfte,
3. vilka sakkunniga och referenspersoner som får kontaktas och i vilket syfte, och
4. när samtycket har lämnats.

Om den enskilde återkallar hela eller delar av sitt samtycke ska detta dokumenteras så att det tydligt framgår att samtycket inte längre gäller eller har ändrats.

Lag om Förenta nationernas konvention om barnens rättigheter (2018:1197)

Barnkonventionen är sedan den 1 januari 2020 svensk lag. Barnkonventionens grundprinciper är följande:

- ▶ Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde Ingen får diskrimineras.
- ▶ Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnens bästa.
- ▶ Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.
- ▶ Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

I artikel 3 uttrycks att vidare att vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Artikel 12 beskriver att konventionsstaterna ska tillse att barn som kan bilda egna åsikter har rätt att uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. För det ändamålet ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, ha möjlighet att höras. Antingen direkt eller genom en företrädare.

Bilaga 3. Källförteckning

Dokumentation

- ▶ Egenkontroll och uppföljning, familjehem
- ▶ Enkät till barn och ungdomar
- ▶ Frågor till barn (västermodellen)
- ▶ Frågor till referenter – arbetsliv
- ▶ Frågor till referenter – nätverk
- ▶ Grundbok i BBIC – barns behov i centrum, Socialstyrelsen
- ▶ Barnkonventionen – de fyra grundprinciperna, Mölndals stad, 2021-03-03
- ▶ Dokumentationsstöd avseende upprättande av genomförandeplan – placering familjehem, HVB eller stödboende
- ▶ Kvalitetsberättelse 2019
- ▶ Kvalitetsberättelse 2020
- ▶ Protokoll, social- och arbetsmarknadsnämnden, 2019-12-17
- ▶ Protokoll, social- och arbetsmarknadsnämnden, 2020-03-26
- ▶ Protokoll, social- och arbetsmarknadsnämnden, 2020-11-26
- ▶ Protokoll, social- och arbetsmarknadsnämnden, 2021-03-25
- ▶ Rutin att följa upp familjehemsplacerade barn
- ▶ Rutin att placera barn i familjehem
- ▶ Rutin för utredning och bedömning av familjehem, 2020-03-14
- ▶ Social- och arbetsmarknadsnämndens dokumenthanteringsplan, 2019-12-17
- ▶ Social- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse 2020
- ▶ Bildspel 2020-10-22, Enheten för familjehem och familjerätt

Intervjuer

- ▶ Skriftliga svar från social- och arbetsmarknadsförvaltningen, 2021-04-16
- ▶ Skriftliga svar från social- och arbetsmarknadsförvaltningen, 2021-05-19
- ▶ Intervju med tjänstepersoner vid social- och arbetsmarknadsförvaltningen, 2021-04-28